

ପାଠ-୧୫-ଗଣ : ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି

କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରେଣୀ – ନବମ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ

CHANGING YOUR TOMORROW

ମଣିଷ ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ଓ ଗଭୀର ଆପଣାପଣ ‘ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରୀ’ ଗନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

General Objectives – (ସାଧାରଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ) – ରକ୍ତର ସଂପର୍କ ନ ଥାଇ ମଧ୍ୟ

କିପରି ଅନାବିଳ ବାସ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରେମର ମହାନତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି ତାହା ହିଁ ଉକ୍ତ

ଗନ୍ଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦିଆଯାଇଛି ।

Specific Objectives - ବିଶେଷ ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ପଲ୍ଲୀର ଦୃଶ୍ୟ, ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ର

ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକ ମୁଖର ଭାଷା, ଦେଶୀୟ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଗାଉଁଲୀ ବେଶଭୂଷା ।

ଚାଳକପର ଘର ମାଧ୍ୟମରେ ମାଟି ମାଆ ପ୍ରତି ଅନାବିଳ ଆକର୍ଷଣ ଉକ୍ତ ଗନ୍ଧ

ମାଧ୍ୟମରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅବଗତ ହୋଇପାରିବେ ।

Expected Learning Outcome

୧. ରକ୍ତର ସଂପର୍କ ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ସଂପର୍କ ଗଠନ ହୋଇପାରେ ।
୨. ସଂପର୍କ ଗଠନ ପାଇଁ ଗରିବ କିମ୍ବା ଧନୀର ଭେଦଭାବ ନଥାଏ ।
୩. ବୋହୂ ସାଆନ୍ତାଣିର ଭଲପାଇବା ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିବା ।
୪. କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମିକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ।

ପୂର୍ବପାଠର ଆଲୋଚନା –

୧. ବୁଢ଼ାଶଙ୍ଖାରୀ ଗନ୍ଧର ଗାନ୍ଧିକ କିଏ ?

୨. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ କାନ୍ତକବି କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?

୩. ‘ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ’ ଜାତୀୟ ଗୀତିକାର ସ୍ରଷ୍ଟା କିଏ ?

୪. ତାଙ୍କୁ କାହିଁକି କାନ୍ତକବି କୁହାଯାଏ ?

ପ୍ରାୟ ଫଗୁଣ ମାସଆସ୍ ମାନ୍ ତାରା ତିଆରି କରି
ଆଣିଦେବି ।

ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖା ନେଇ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ବିକିବା ।

ଜମିଦାର ଘରର ଦୃଶ୍ୟ, ବୋହୂ ସାଆନ୍ତାଣୀର ବେଶଭୂଷା, କଥୋପକଥନ

ବୋହୂକୁ ଦେଖୁମା' କେତେ ଖୁସି ହବ ।

ଶଙ୍ଖାରି ବୁଢ଼ା ପ୍ରଥମେ ବୋହୂ ହାତରେ ଶଙ୍ଖା ନ ପିନ୍ଧାଇ ପାରିବାର ଭରସା
ବା ମନର ବ୍ୟାକୁଳତା

ବୋହୂର ହାତ ଦେଖୁ ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି ମନର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ।

ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ପିଲାମାନେ ଅଭିନୟ କରିବେ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରିଚୟ-

ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ କବିତାଗୁଡ଼ିକ କାନ୍ତକୋମଳ ପଦାବଳୀରେ ବିଭୂଷିତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥରେ ‘କାନ୍ତକବି’ ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଇଛି । ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ରୁପ ମଧ୍ୟରେ ପାଠକ ମନରେ ବିମଳ ହାସ୍ୟ ସଞ୍ଚାର କରିବା ସହିତ ସମାଜ ସଂସ୍କାର ଭାବନା ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ମୁଖ୍ୟ ବିଭବ । କଥା ସାହିତ୍ୟ ଓ କାବ୍ୟକବିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧି କାଳଜୟୀ । ‘ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତ’, ‘ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ’, ‘କଲ୍ଲୋଳ’, ‘ଚଠକ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ଚମ୍ପୂ’ ତଥା ବିବିଧ କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ କବିପ୍ରତିଭାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ନିହିତ । ‘କଣାମାମୁ’ ଉପନ୍ୟାସ ଓ ‘ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି’ ଗଳ୍ପ କାନ୍ତକବିଙ୍କର ଅମ୍ଳାନ ସୃଷ୍ଟି । ହାସ୍ୟମଧୁର ବେଦନାର ଜୀବନ୍ତ ରୂପାୟନ ତାଙ୍କର କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ । ‘ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ’ ଜାତୀୟ ଗୀତିକାର ସେ ସ୍ମରଣୀୟ ସ୍ରଷ୍ଟା ।

ରକ୍ତର ସମ୍ପର୍କ ନ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କିପରି ଅନାବିଳ ବାହୁଲ୍ୟ ପ୍ରେମର ମହାନତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି, ତାହା ହିଁ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପର ବସ୍ତୁ ।

ଏହି ସମୟରେ ସେ ଘରର ସାଆନ୍ତାଣୀ ସେଠାରେ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଶାଶୁକୁ ଦେଖି ବୋହୂଟି ଓଢ଼ଣା ଟାଣି
ଦେଇ ପଳାଇଲା । ଶାଶୁ ଦାସୀକୁ ପଚାରିଲେ, “କିଲୋ,
ଶଙ୍ଖା କି ଶୁଥିଲ କି ?” ଦାସୀ କହିଲା, “ହଁ,
ବୋହୂସାଆନ୍ତାଣୀ ଏହି ମୁଠାକ ନେବେ ବୋଲି
କହୁଛନ୍ତି ।”

ଦାସୀ ହସି ହସି କହିଲା, “ସେଇ ପିଲାଟି
ବୋହୂସାଆନ୍ତାଣୀଙ୍କ ପଥ ହୋଇଛି ।”

ଶାଶୁ ବି ହସିଲେ । କହିଲେ, “ଆହା, ଏଥର
ଦାମ୍ ନେଇଥାଅ ଆରଥରକୁ ପଛେ ଖାଲି ଦେଇଯିବ ।
ତମେ ଗରିବ ଲୋକ...”

ବୁଢ଼ା - “ନା, ନା, ମୋ ମା’କୁ ମୁଁ ତ ଦେଇଛି;
ମୁଁ ଆଉ ଦାମ୍ ନେବି ନାହିଁ । ଶଙ୍ଖା ମୁଠାକ ଲାଗି ମୁଁ
ଗରିବ ହୋଇଯିବି ନାହିଁ ।

ଏହା କହି ଶଙ୍ଖାରି ଶଙ୍ଖାମୁଠାକ ରଖିଦେଇ ବୋଉଟି
ଧରି ଏକାବେଳକେ ଚାଲିଗଲା । ଆଉ ଡାକିଲେ ଶୁଣିଲା
ନାହିଁ । ଦାସୀ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଗଲା; କିନ୍ତୁ ସେ ଆଉ
ଫେରି ଚାହିଁଲା ନାହିଁ ।

ସେହିଦିନଠୁଁ ସେ ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି ଦୁଇଦିନେ ତିନିଦିନେ
ସେ ଗାଁକୁ ଆସେ ! ଶଙ୍ଖାଟା କ'ଣ ଗୋଟାଏ ନିତ୍ୟାନି
ଦରବ ଯେ, ଲୋକେ ରୋଜ କିଣିବେ । ଅକାଳେ
ସକାଳେ ପୁନେଇଁ ପରବରେ ସିନା କିଏ ନୂଆ ଶଙ୍ଖା
ଖୋଜେ ! ବୁଢ଼ାଟା ଖାଲି ଘର ଘର ବୁଲି ଫେରିଯାଏ,
କିନ୍ତୁ ଶଙ୍ଖା ବିକ୍ରି ତ ବୁଢ଼ାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ସିଏ
ଆସେ ତା'ର ସେହି ନିଜ ମା'ଟିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ।



କେଉଁଦିନ ଆସେ, କାହାରିକୁ ନ କହି ଦୁଆରଯାକେ
ଚାଲିଆସେ । ବୋଝ ରଖିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ଖାଲି ପାଟି
କରି ଡାକିଦିଏ, “ନୁଆ ଶଙ୍ଖା ନବ ?” ତା’ ପାଟି ଶୁଣିଲା
କ୍ଷଣି ବୋହୂଟି କୁଆଡ଼େ ଥାଏ, ଆସି ଦୁଆର ପାଖରେ
ଟିକିଏ ଛିଡ଼ା ହୁଏ । ବୁଢ଼ାଟି ଟିକିଏ ଅନାଏ; ତାହିଁ
ଦେଲାକ୍ଷଣି ବୁଢ଼ାର ମନ ପୁରି ଉଠେ । ପଚାରେ, “ମା,
ଆଉ ଶଙ୍ଖା ନବୁ ?” ବୁଢ଼ାର ଇଚ୍ଛା କାଳେ ନବାକୁ
କହିବ, ତାହାହେଲେ ତା ମା’ର ଚମ୍ପାଫୁଲିଆ ସୁନ୍ଦର
ହାତଟିରେ ସେ ଶଙ୍ଖା କହି ଦେବ; କିନ୍ତୁ ବୋହୂଟି ମୁଣ୍ଡ
ହଲାଇ ଦିଏ । ବୁଢ଼ା ଫେରି ଚାଲିଯାଏ ।

ଚାଲିଆସେ । ବୋଝ ରଖିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ଖାଲି ପାଟି କରି ଡାକିଦିଏ, “ଦୁଆ ଶଙ୍ଖା ନବ ?” ତା’ ପାଟି ଶୁଣିଲା କ୍ଷଣି ବୋହୂଟି କୁଆଡ଼େ ଥାଏ, ଆସି ଦୁଆର ପାଖରେ ଟିକିଏ ଛିଡ଼ା ହୁଏ । ବୁଢ଼ାଟି ଟିକିଏ ଅନାଏ; ତାହିଁ ଦେଲାକ୍ଷଣି ବୁଢ଼ାର ମନ ପୁରି ଉଠେ । ପଚାରେ, “ମା, ଆଉ ଶଙ୍ଖା ନବୁ ?” ବୁଢ଼ାର ଇଚ୍ଛା କାଳେ ନବାକୁ କହିବ, ତାହାହେଲେ ତା ମା’ର ଚମ୍ପାଫୁଲିଆ ସୁନ୍ଦର ହାତଟିରେ ସେ ଶଙ୍ଖା କଛି ଦେବ; କିନ୍ତୁ ବୋହୂଟି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଦିଏ । ବୁଢ଼ା ଫେରି ଚାଲିଯାଏ ।



କାନ୍ଥକର୍ମ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ଥ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ

ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି

ପରିବେଷଣ-ପଶୁରାମ ବେହେରା

କଥା- ଦୀପକ ସେନାପତି

ରଜ ଆଗ ଦିନ ପହିଲି ରଜ । ଆଜି ଝିଅ-ବୋହୂଏ
ନୂଆ ଶଙ୍ଖା, ନୂଆଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧନ୍ତି । ରାତିସାରା ବୁଢ଼ାର
ନିଦ ନାହିଁ । ସକାଳୁ ଉଠି ବୁଢ଼ା ଭାବିଲା, “ମୁଁ ତ
ଚାଲିପାରୁନାହିଁ, କ’ଣ କରିବି । ଆଉ କିଏ ନେଇଗଲେ
ତ ହେବ ନାହିଁ । ମା’ କୁ ଜେରଦିନୁ ଦେଖୁ ନାହିଁ ।
ସତେ କ’ଣ ଏଥୁରୁ ବଞ୍ଚିବି ଯେ - ଥରେ ଦେଖୁ ଆସେ ।
ଆଉ ମା’ର ସେହି ହାତରେ ଶଙ୍ଖା କଛି ଦେବି ।” ମା’ର
ହାତଟି ମନେ ପଡ଼ିଗଲାକ୍ଷଣି ବୁଢ଼ାର ଗଦାଏ ବଳ ଆସିଲା ।
ବୁଢ଼ା ସଅଳ ସଅଳ ମୁଠାଏ ଖାଇଦେଇ ଶଙ୍ଖାମୁଠିକ
ଗାମୁଛାରେ ବାନ୍ଧି ବାହାରିଲା । ଅତି କଷ୍ଟରେ ଭଡ଼ାଏ
ଭଡ଼ାଏ ପାଦ ପକାଇ ଚାଲୁଥାଏ । ପାଞ୍ଚକୋଶ ବାଟ ପହୁଞ୍ଚିଲା
ବେଳକୁ ବେଳ ଗଢ଼ିଗଲାଣି ।

ଗୃହକର୍ମ :

ଗଛଟିକୁ ପଢ଼ିବେ ।

THANKING YOU
ODM EDUCATIONAL GROUP

